

SLOVENSKE NOVICE
Neodvisen slovenski
tednik. Najbolj razšir-
jen v severozapadu Z.
D. Uspešen za oglaše-
vanje.

SLOVENIAN NEWS
An independent Slo-
venian Weekly. Covers
all the territory in the
Northwest Best adver-
tising medium.

SLOVENSKE NOVICE

LIST ZA SLOVENCE V SEVEROZAPADU ZEDINJENIH DRZAV. GLASILLO S. K. P. DRUZBE.

Letnik IV.

CALUMET, MICHIGAN, NOVEMBER 14 1919.

Štev. 34

Pogodba med Rudarji in Lastniki.

Danes je dan ki je odločen sestanku odbora
Rudarjev in Premožnih kompanij.

Železnična administracija je pustila zopet prosto
Od važanje premoga.

Washington Nov. 13—

Thomas Brewster, zastopnik
premožnega operetorskega komit-
eta je naznani v Sredo da so
lastniki premogarskih rudnikov
sprejeli vabilo tajnika Wilsona da
se snidejo z zastopniki rudarjev v
Washingtonu v Petek v razmot-
rivanju novih pogojev plače de-
lavcev. John Lewis zastopnik
rudarjev se je že prej odzval. Že-
leznična administracija je takoj v
četrtek prepustila zopet prosto
razvažanje premoga, ko ji je bilo
naznanjeno da se bolete stranki
začeli pogajati.

Chicago Nov.—13. Tukaj se
sodi da se bode v kratkem zopet
začelo očio po raznih rudnikih
premoga. Toda zapopolno in nor-
malno silo ni za upati toliko ča-
sa dok se ne bode videl izid poga-
janja med delavci in lastniki rud-
nikov ker se ne ve kako bodojo
sprejeli že dani injunction po raz-
nih krajih rudarji. Brzjavna po-
ročila iz raznih premogarskih ok-
rajev ki so prišla da danes opol-
dan poročajo da ne dela niti eden
unijski rudnik v zapadni Pennsyl-
vaniji, Iowa, Ohio, Michigan,
West Virginia, in Indiana. Sploš-
no se misli da bodojo rudarji
sklenili jutri do kacega zaključka
da pride.

Senatni odsek priznava krivo Garyja.

Washington, 9. nov.—Senatni
odsek, ki je preiskoval jeklarsko
stavko, je včeraj podal svoje
poročilo. Odsek priznava, da je
Gary, predsednik jeklarske kor-
poracije, več zakrivil stavko, ker
ni hotel sprejeti delavskih zastop-
nikov, kot pa delavci s svojimi
zahtevami. Preiskava je dognala
sledete:

Delavci v jeklarski industriji
so opravičeni zahtevati krajši de-
lavnik, ker so njihove delovne ure
res predolge, medtem ko so njihove
mezde zadovoljive(1)

Delavci imajo pravico izvoluti
svoje zastopnike, da v njihovem
imenu predlože zahteve delodajal-
cem, dasiravno bi bilo umestnej-
še, če bi bili dotični zastopniki
nameščeni v prizadeti industriji.

Za stavko se skriva velik ele-
ment radikalcev, revolucionarjev
in (1) ruski sovjetti. Vse stavke
so "industrijalni barbarizem."

Odsek pripravlja sledete reme-
dije:

Kongres naj ustanovi komisijo,
podobno vojnodelavskemu odboru,
z obširnim oblastmi za izravnava-
nje industrijalnih sporov, toda
ne s prisilno arbitražo. Dalje naj
kongres sprejme zakon za ameri-
kaniziranje inozemskih delavcev
in domačih analfabetov, kougres
in skrb, da se pomaga delavcem
nabaviti si lastne domove. Kon-
gres naj amendira naturalizacijski
zakon v toliko, da morajo biti
deportirani inozemci, ki se v petih
letih ne nauče angleščine. Dalje
morajo biti sprejeti ostri zakon
proti anarhistom, revolucionarjem
in vsem onim, ki bi "radi uničili
ameriško vlado."

Rusija in Lloyd George.

London, Angleško—Na ban-
ketu londonskega župana je
govoril ministrski predsednik
Lloyd George sledče.

—Upam, da ni daleč čas, ko bo
do sile v stanu obnoviti poskuse za
mirovno uravnavo z boljšim
upanjem na uspeh.

Jadransko vprašanje je šlo pre-
ko številnih in globokih strasti,
—je nadaljeval min. predsednik,
—vendar pa sem prepričan, da bo
soglašala z interesu in častjo vseh
nasih junakih zaveznikov.

Na drugi strani pa sem na-
enak način prepričan, da bo za-
gotovljena polna pravica vsem-
narodom, ki so se oprostili
avstrijskega jarma.

Delo Mirovne Konference Končano.

Pariz, 9. nov.—Vrhovni svet
mirovne konference je sklenil
končati zborovanje ta mesec.
Ameriška delegacija je že aran-
žirala vse potrebno za odhod. Spor
za ozemlje med Italijo in Jugoslovijo
je bil resno končan in konferenca
je zaključila, da se spor izravnava
z diplomatičnimi pogajanjimi med
zunanjimi ministri in poslaniki
prizadetih držav. Italijani so zelo
nezadovoljni s tem sklepon in
pravijo, da bo vzel več let predno
pride na ta način do kakega
sporazuma. Reševanje reškega
problema in vprašanja meje med
Italijo in Jugoslovijo v Washingt-
tonu, kajti Wilson je še edini, ki
nasprotuje, da bi Reka pripadla
Italiji.

Iz Rima javljajo, da bo Italija
tako po volitvah predložila nov
kompromis glede na Reko.

Rim, 9. nov.—D'Annunzio je
včeraj obelodanil poziv na itali-
jansko vlado, da naj vrne zave-
nikom nalog za vposlovitev reda
na Reki. Fanatik pravi, da je on
edini odgovoren pred mirovno
konferenco in pred vsem svetom
za položaj Reki in da je priprav-
ljen s silo odbiti vsak napad na
mesto.

Dinamitiranje kar.

Knoxville, Tem., 11. novembra.
Generalni major E. M. Lewis,
poveljnik zveznih čet v Knoxville,
preiskuje sedaj tri poskuse, da se
razstreli z dinamitem tri poulične
kare, ki so vozile neunijske delav-
ce. Obenem je uvedel preiskavo
glede streljana v kare v teku
zadnjih štirinajsetih ur.

Dva poskusa, da se razstreli
kare, sta se izjavilova, ker ni bil
diuamit, položen na tlačnice o-
premljen s perkusiskimi kapicami
Tretji poskus je bil bol uspešen,
kajti dinamita eksplozija je
razbila steklo kare ter razdelala
tračnice. Nikdo ni bil poškodovan.

Poulična železnica je povzročila
svoj prvi poskus, da prične zopet
z nočnim obratovanjem po kon-
čani stavki sprevodnikov in
motormanov pred par tedni, čeprav
se je dnevna služba pričela par
dai potem, ko je bila stavka
proglašena.

Več kot tisoč zveznih in držav-
nih čet, ki se bibe poslane semkaj
v prvi vrsti radi stavke, je pri-
pravljenih za službo za tukaj ali
v premogovnikih, a čete dosedaj
še niso imeli prilike nastopiti.

Napredek v Bosni je počas- en.

Sarejevo, Bosna Nov. 13.—V
Bosni bode vzelje še dolgo časa
preden se zacelijo rane vojske.
Tovarniški produkti so večinoma
vsi vstavljeni, železnični promoti
so nedini in nezanesljivi, prodaja-
ne skoraj prazne importi in
dovajanje zelo počasni, oblike in
življenske potrebe so drage in
med svetom je mnogo brezposel-
nosti. Vseka tor so letos tam obilni
poljski pridelki in kar se tiče hrane
ne zgleda da bi bilo pomankanja
čez zimo. Prejšnji nemški in mad-
jarski naslovi ki so bili na proda-
jalnih so nadomeščeni z srbskimi
in Sarejevo je dobilo popolnoma
srbsko lice. Kar je slovanskega
naroda so se vsi podvrgli šegam
nove vlade dasi niso tako zadovol-
ni nemci, avstrije in mahomedani.

Jugoslovani imajo trdno upan-
ja bodočnost in potrežljivo pre-
šajo sedanje trpljenje tam.

Med svetom tam je neka
posebna spoštljivost in pripoznanje
Amerikanec, to pa gotovo zato
ker so ravno Amerikanec prisločili
na pomoč ko je bila tam največja
beda in pomankanje. Še danes dela
ameriški rudeci križ veliko delo
usmiljenja med bednim ljudstvom
in posebno med otroci.

Pariz, 9. nov.—Vrhovni svet
mirovne konference je sklenil
končati zborovanje ta mesec.

Ameriška delegacija je že aran-
žirala vse potrebno za odhod. Spor
za ozemlje med Italijo in Jugoslovijo
je bil resno končan in konferenca
je zaključila, da se spor izravnava
z diplomatičnimi pogajanjimi med
zunanjimi ministri in poslaniki
prizadetih držav. Italijani so zelo
nezadovoljni s tem sklepon in
pravijo, da bo vzel več let predno
pride na ta način do kakega
sporazuma. Reševanje reškega
problema in vprašanja meje med
Italijo in Jugoslovijo v Washingt-
tonu, kajti Wilson je še edini, ki
nasprotuje, da bi Reka pripadla
Italiji.

Iz Rima javljajo, da bo Italija
tako po volitvah predložila nov
kompromis glede na Reko.

Rim, 9. nov.—D'Annunzio je
včeraj obelodanil poziv na itali-
jansko vlado, da naj vrne zave-
nikom nalog za vposlovitev reda
na Reki. Fanatik pravi, da je on
edini odgovoren pred mirovno
konferenco in pred vsem svetom
za položaj Reki in da je priprav-
ljen s silo odbiti vsak napad na
mesto.

Knoxville, Tem., 11. novembra.
Generalni major E. M. Lewis,
poveljnik zveznih čet v Knoxville,
preiskuje sedaj tri poskuse, da se
razstreli z dinamitem tri poulične
kare, ki so vozile neunijske delav-
ce. Obenem je uvedel preiskavo
glede streljana v kare v teku
zadnjih štirinajsetih ur.

Dva poskusa, da se razstreli
kare, sta se izjavilova, ker ni bil
diuamit, položen na tlačnice o-
premljen s perkusiskimi kapicami
Tretji poskus je bil bol uspešen,
kajti dinamita eksplozija je
razbila steklo kare ter razdelala
tračnice. Nikdo ni bil poškodovan.

Poulična železnica je povzročila
svoj prvi poskus, da prične zopet
z nočnim obratovanjem po kon-
čani stavki sprevodnikov in
motormanov pred par tedni, čeprav
se je dnevna služba pričela par
dai potem, ko je bila stavka
proglašena.

Več kot tisoč zveznih in držav-
nih čet, ki se bibe poslane semkaj
v prvi vrsti radi stavke, je pri-
pravljenih za službo za tukaj ali
v premogovnikih, a čete dosedaj
še niso imeli prilike nastopiti.

Smrt v jetnišnici.

Helsingfors, Finska 11. nov—
Neko bojševiško poročilo, spreje-
to skozi nemške vire, pravi, da je
ožojeti 1080 v Kresty
jetnišnici v Petrogradu umrl od
lakote.

Finski listi poročajo, da je
prišlo iz petrograjskega okraja na
finško mejo več kot 8,000 begun-
cev. Vsi ti beguni pripravljajo
v Petrogradu in tudi v ostali
boljševiški Rusiji. Ljudje cepajo

Americanization Movement in the Copper Country

By H. M. Warren,

Pariz, Francoske — Obletnica
premirja ni prinesla Francozom
nikakega finančnega olajšanja.
Todo upanje imajo da si zopet z
novim posojilom olajšajo obvez-
nosti.

Francoski minister za finance
je hotel predložiti ameriškemu
občinstvu natančni položaj Gran-
cije ter izjavil v tozadnem me-
morandum:

—Tekom vojne je imela
Francija dvomljivo a kljub temu
kravovo čast, da je bila glavno
vojno pozorišče. V času sklenjenja
premirja pa je trpela največja in
najbolj divja opustošenja ter naj-
večje izgube.

Več kot polovica francoskih
mož v vojaški starosti je bila
ubita ali pa v bitki. Česar
ui uničila direktna vojua, je uničil
sovražnik namenoma in s tem so
postali tudi tozadnvi viri nepo-
rabni za bližnjo bodočnost.

Sedaj je naša naloga odplačati
vojno stroške, da uredimo svoje
severne in vzhodne kraje.

Francija se je na junaški način
lotila tega dela. Vsi viri države
so na razpolago okrajem, katere
je sovražnik izpremenil v puščavo.

Vspričo tega nenormalnega po-
ložaja je seveda trpela denarna
vrednost ali valuta, vendar pa bi
bilo povsem neprimerno smatrati
valuto za resničen znak našega
položaja, ki je vse prej kot neu-
goden.

Francoski zunanjji doig znaša
približno trideset tisoč milijonov
frankov in sedemindvajset tisoč
milijonov dolgujemo ameriškim
in angleškim zakladnicam.

Pogoda, sklenjena v Versailles
je prenesla Franciji zadoščenje
za krivico storjeno ji leta 1871.
Vrnila ji je Alzacija izrabiti
premogovnike v dolini reke Saar
ter je dobila položaj za izgube
valed samovoljnega uničenja
francoskih premogovnikov od
strani sovražnika.

Francija bo dobila nazaj svojo
čredo domačih živali, svoje stroje
ter vse predmete, ki jih ji je
razbila Nemčija.

Nemčija mora plačati Franciji
za vso škodo, povzročeno posa-
meznim državljanom, vso škodo
uničevanja lastnine ter svote
namenjene za vojaške penzije.

Glavobol.

Glavobol je znak ki kaže da ne
delata neki del telesa normalno.
Glava boli, toda bolan je neki
drugi del telesa. Večinoma je bol
bol želodec. Bolni želodec povzroča
glavobol razne vrste. Čezmerna
množina strup se nabere v drobu
in se zmeša v kriji. Ako trošte
Trinerjevo Grenko Vino ki izčisti
drob in odstrani škodljive snovi
prenehral bode glavobol. Trinerjevo
zdravilo Vam ponovi tek in po-
ne prebavi tako da boste veselo
rekli: z Mrs. J. A. Graishe ki nam
je pisala pred dvemi meseci iz
Parkin, Ark.: "Mi smo gotovo
več kakor zadovoljni z čudovitimi
Trinerjevinim Grenkim Vinom."
Dobite ga pri Vašem lekarju
ki ima v zalogi tudi druga izvrsta-
na Trinerjeva zdravila. (Trinerjeva
Angelica, Grenka Tonika, Triner-
jev Liniment, Trinerjev rudeč
Pilne, itd.) Joseph Triner Com-
pany, 1333—44 S. Ashland Ave,
Chicago, Ill.

(Copyright, 1919 by Joseph
Triner Company)

in another European country sleep
today on the banks of the Menze.
"Where the cornflowers look up
with heavens own blue and pop-
pies, like a sea of eriusion spring,
where blood was shed. Among the
foreign born are found those who
not only had learned the English
language but teach it to others.
There are also those who are ed-
ucating their people in their own
language through their own news-
papers teaching them American-
ism and explaining the questions
of national life. Among them are
their able leaders and those, who
by right thinking and living are
serving as examples to others of
their race.

They are learning that there is a
no more significant word than
"America," that it stands for pro-
gressiveness,

Vesti iz Domovine.

Roparski napad laških vojakov.

Žena zaklana v pričo moža.

Kakih dvesto metrov od postaje Divača, na križišču cest v Lokevju Škocjan, stoji hiša št. 38, v kateri imata zakonska Mahorčič svojo krčmo. Preteklo sredo, dne 3. t.m., tik pred policijsko uro so topili v krčmo trije italijanski vojaki in sedli za mizo. Krčmarica Ana Mahorčič stopi k mizi, da povpraša, česa žele. V tem spozna enega vojaka: "Vas pa poznam," pravi, "zadnjo zimo ste bili večkrat v naši gostilni." — "Motite se," prvi vojak. — "Ne, ne motim se, Prav dobro se spominjam, da ste večkrat prihajali sem. Samo tedaj niste nosili uniforme vojaka -železničarja kot danes marveč ste bili oblečeni kot bersaljer." Vojak je tajil tudi to: "Cemui bi tajiti?" pravi krčmarica. "Vi ste preteklo zimo nosili k meni meso in drugo, da sem vam pripravljala obeo." Nato je vojak priznal, da je res on tisti. Izgovarjal pa se je, da je tajil zato, ker bi mu zgodba o mesu lahko škodovala. Začel se je živaljen razgovor, ki se ga je udeležil tudi krčmar in neki kmet iz bližnjega. Vojak je pripovedoval, da ima ženo z dvema otrokoma. Osotala dva vojaka pa sta ves čas močala. Ko je bilo treba zapreti krčmo, je krčmar pozval vojake, naj plačajo. Molčača dva sta plačala in sta se pripravljala na odhod.

Bersaljer pa je šel za sedel za mizo. Mahorčič je šel za odhajajočima vojakom iz sobe. Med vrati se oba odhajajoča vojaka sunkoma obrneta proti Mahorčiču ter naprila nanj svoje samokrese.

"Ne gani se," — sta zagrozila — "vsicer ti osmodiva možgane!"

Ubogi mož se je tresel od strahu ter ni odprl ust. Med tem se je žgodil v njegovi bližini krva, ložin. Vojak, ki je ostal v bisce, je potegnil proti ženi nož. Ko jo ubogi mož to začel kričati, dasi s ni smel ganiti iz strahu, nebi ga onadva ustrelila. I'rosil, rotil je vojake, naj ne store hudega njegovi ženi.

"Zakaj jo hočete umoriti?", je klical. "če hočete moj denar, vam ga dam, le nje ne umorite?"

Vse prosnje zaman! Nesrečni mož, med dvema samekresoma, je moral gledati, kako je tretji vojak z nožem njegovo ženo. Slrašen sunek v vrat, žena je omahnila, se začela tresti in kri se je v potokih ulila iz rane. Vsejnu temu je bil priča mož.

Očividno so se roparji hoteli znebiti neprijetne priče, ki je poznala enega roparjev. Imeli so namen krčmo oropati in so tudi izvršili.

Pusitil so ženo na tleh ter prijeli moža:

Peljal jih je v sobo ter jim izročil blagajnico 8 tisoč lirami. Nato so vojaki zapustili hišo ter zbežali proti Lokvam.

Ko je bil Mahorčič osvobojen, je hotel kasvoji ženi, ki je še dila, za njim so prijokali 3 otročiči nesrečni materi. Priklicali so sosedje, prišel je vojaški zdravnik dr. Verdon. Rana je bila sicer zelo težka, a močna njena narava jo utegne preboleli. Ker je še mlada (še 36 let star), se ji je stanje celo že zboljšalo.

Težka nesreča je zadela mirno Mahorčičevu družino. Žena smrt, nonevorno ranjena, denar oropan, ki ni bil ves njegova last. Roparjev doslej še niso izsledili. Dvaja sta popolnoma neznana, med tem ko se tretjem ve, da so ga klicali Angeloni.

S koroškega.

Bistrica v Rožu, 10. sept. — "Freie Stimmen" z dne 28. g. piše med drugim tudi: "Jugoslovansko nasilstvo. Dnevno dohačajo pretresljiva poročila, da se na

ljubstvo zozirom na bližajoče glasovanje — grozno pritska, pričemur slovenska duhovščina po sebu sovražno nastopa. Iz Bistričice v Rožu se poroča, da tamošnje jugoslovansko orožništvo ljudstvo zelo nesramno nadleguje in trpiči in da se Nemci in Nemcem naklonjeni Slovenci silovito preganjajo. Ti osovraženi orožniki morajo izgniti, drugače ne more biti govora o prostem ljudskem glasovanju. Fantom se je strogo prepovedalo nemške pesni peti. Vsak, zdo ne upošteva tega, se strogo kaznuje. Sola se je popolnoma poslovenila, samo zato, ker je nekaj priseljenih družin brez otrok to zahtevalo. Otrukom se je prepovedalo na cesti nemški pozdravljeni. Zato namejavajo uslužbenec tovarne, kateri so jugoslovanska misijenja, svoje otroke v Celovec v nemške, šole poslati, seveda samo zato, da se kaj pametnega nauče. Je vsetek, kakor bi bil cel svet norisnica. Kdor je na svetu, da ne misli na SHS gaslovati, tega is stanovalna vrzejo. Posebno sovražno nastopa orožnik Ivan Oitzel, kateri je rojen Korošec. Tudi železni čarji s Kranjskega, kateri so nesrečno deželo preplavili, razvijajo silovito agitacijo, in župnik Ruprecht, doma iz Gospesvete, scuva, kakor bi bil znored.

"Mnogo oglednih žena je konfiranih. Grozi jim, če bodo morala ljudstvo nad prihodnostjo obupati."

V odgovor na ta skoz in skoz zlagani dopis blagovolite, gospod ravnatelj tovarne Johanson in Freie Stimmen", na znanje vzeti: Precej, ko so Jugoslaviani tako tlačeni slovenski del Koroške zasedli in oprostili domače ljudstvo od nemških ranbojniških pijavk, je zavladol po celiem slovenskem Korotanu mir in red. Ljudstvo se je oddalnilo. Le privodenim Nemcem ni bilo to seveda po volji. Posebno pa našemu Prusu Miklavžu Johansenu ne. Kajti njegove stave je bit z dnem, ko so naši vrli junaki v Rožno dolino stopili — konec. Naše junaska orožništvo v Bistrici v Rožu je pri vseh ljudeh zavoljo korektnega postopanja in vzornega reda porali jugoslavni iz dobene vse te s seboj odpeljejo. Če ne pride v kratkem ura rešitvemo priljubljenosebno.

Seveda vsem drugim je petim prigoljenim tovarniškim Nemcem, je orožništvo osovraženo, ker senoče klanjati njih navodilom, kakor je bilo to prej pod nemško vlado. Da bodo ti vrli orožniki ostali na naših slovenskih tleh ker s kot Slovenci na slovenski zemlji ostali je umljivo. — Pravite, "slovensko šolo so poslovenili," kakšna šola pa naj bo za pet Nemcov in pet tisoč Slovencev? Ali mislite, da je še vedno nemška nasilnost zakon? To, kar sedaj poročate v nemško časopisje to so zadnji zdihljaji unirajočega nemštva na slovenskem Korotanu. Pišete, da je kakor bi bil cel svet znored; mi domačini smo zdravi in se življemva v naši ljubi prosti državi Jugoslaviji veselimo.

Da so Vam jugoslovanski železničari in duhovščina tudi na potu, radi verjamemo. Da so omenjeni z dušo in telesom z domačim ljudstvom, pač ne more drugače biti. Da so pa tudi Vam gospodje Nemci, v enaki meri pravični morate tudi priznati. Še več store za Vas, kakor je nujna dožnost. Le spomnите se malo nazaj! Od župnika g. Kuprechta, zahtevate da bi moral biti Nemec zato, kjer je iz Gospesvete doma. Vedeti bi pač morali, da so tudi gospesvetska polja naša, da tam še vedno živi naš vrl rod — priča Vam naši vrli župnik. Ali ga zato sedaj zasramujete, ker je ravno on za Vas toliko storil? Ali veste, kdo vas je oprostil, gg. Johansen

in Pfeiffer, ko ste bili odgnani? Ali veste, kdo je delal prošnje za odgnane Nemce in nemčurje?

To je bil tisti, katerega sedaj Vi za plačilo po nemških listih obrekujete. In da bomo, če bi se umaknili iz Rožne doline, vaše, "ugledne gospe" s seboj vzeli? — Nič straha! Mi ne bomo nikdar odslí. Jugoslovanski Korotan ostane naš — vaše ugledne gospe vaše. — Vi zahtevate, da pride ura rešitve — ura rešitve je vendar že tu! Ura rešitve je prišla takrat, ko smo Jugoslaviani zasedli slovenski Korotan, ko so naše vrie jugoslovanske čete rešile naše domače ljudstvo nemških tolpi, nemškega nasilja in suočnosti. Ko je zopet mogel domačia prosto zadihati, ko so se domače pesni po celiem slovenskem Korotanu zopet zaslile.

Lahko bi vam na vaše poročilo v nemške časopise cele knjige v odgovor popisali, če bi hoteli vse tukaj, kakor bi bil cel svet norisnica. Kdor je na svetu, da ne misli na SHS gaslovati, tega is stanovalna vrzejo. Posebno sovražno nastopa orožnik Ivan Oitzel, kateri je rojen Korošec. Tudi železni čarji s Kranjskega, kateri so nesrečno deželo preplavili, razvijajo silovito agitacijo, in župnik Ruprecht, doma iz Gospesvete, scuva, kakor bi bil znored.

Prekmurci v Belgradu.

Belgrad, 2. sept. — Deputacija osvobojenih prekmurskih Slovencev je bila povsod sprejeta z velikimi zanimanjem. Poklonila se je tudi vojvodi Mišiću in se mu je zahvalila za dela jugoslovanske vojske. Imela je priliko, da se je poklonila tudi francoskemu grofu Begeueniu, ki je v Parizu veliko pomagal za Prekmurje. Glede uprave je dobila v ministrstvih prepričanje, da so bile pritožbe prvih dni zasedanja le nesporazumljenja podrejenih organov.

Novo ljubljansko posojilo.

Deželna vlada za Slovenijo je dovolila mestni občini najeti 2 in pol milijona kron posojila, da se pokrije primanjkljaj v proračunu od 1. jul. t.l. do 30. jun. 1. 1920.

Imenovanje v zdravstveni.

Prestolonaslednik je imenoval zdravstvenega nadzornika dr. Demetra Bleiweisa-Trstenškega sanitetnega referentom VI, činovega razreda v Zdravstvenem odseku za Slovenijo in Istro.

Umrla je

Po daljšem bolehanju dolgoletna odpraviteljica naših časopisov gospodična Amalija Bohinec Blaga pokojnica je bila od 1. 1889 v upravi naših časopisov in je skoraj vso dobo zavzemala v njej vodilno mesto. Pogreb bo danes popoldne iz hiše na Dunajski cesti št. 17. Blagi pokojnici naj blažji spomin, rodbini pa naše iskreno sožalje!

Blok madžarskih katoliških.

Budimpešta, 2. sept. Pod imenom "Združena stranka katoliške Madžarske" blok združene stranke, in sicer katoliška narodna stranka, krščansko-sosialna stranka, kmetska stranka in stranka malih kmetov, je sklenila na predlog ministra Hillerja, da se z ozirom na zadnje dogodke popolnoma spoji. Združena nova stranka bo že to sredo objavila svoj program.

Slovenci, ki imajo rojake v Ameriki,

naj jim takoj sporočijo, naj nikar ne kupujejo našega denarja [kron] v Ameriki, zakaj tam plačajo za 100 K od 4 do 8 dolarjev, tu pa se dobijo od 48 do 52 za dolar. Potem takem se dobijo tu 100 K za manj kot 2 dolarja. Jožef Sitar, Toplice, Dolenjsko.

Toča.

Iz Begunj pri Lescah na m. po ročajo: V petek, 22. avgusta zvezčer je toča v naši in sosednih očincih neusmiljeno pobila vse pridelke na polju in sklatila z drevoja. Turšica je zlomljena, proso ubito, a da kakor požeta.

Vestno zdravilo dela čudeža

Približno 30 let so vživila Trinerjeva zdravila svetovno zaupanje in pripoznanje. To pa zato, ker si je vestnost in pravičnost izdelovalca dobila ugled pri odjemalcih. Toda novišanje cen vsem stvarem je zadelo tudi nas, dasi smo se dolgo časa na vse pretege branili tega vkljub naraščanju cen pri izdelovalnem materialu. Toda vojni davki so nas prisili, da moramo nekoliko novišati cene. Vsak prijatelj Trinerjevih zdravil gotovo razume da mora vsledtega plačevati več tudi lekarnar. To je povsem neovrgljiva resnica. Toda vse bina Trin. lekov ostane, kakor je bila, v gotovo zadovoljnost odjemalca.

Trin. Elix. of Bitter Wine.

Ima najboljše uspehe, ker ozdravlja bolezni. Devetdeset odstotkov bolezni izha ja iz lokca. Trinerjev Elixir čisti želodec in odstranjuje iz droba vse nabirajoče se strupe, ki so v zvok pomnoževanja bacilov raznih bolezni povzročajoče otrpnjenja prebavnih organov. Trinerjevi izdelki ne vsebujejo kemičnih snovi nego samo lečna grenka zelišča in naravno rdeče in sto vino.

Trinerjev Grenko Vino, Trinerjev zdravila se dobijo od danes naprej edino le po ekarnah in trgovinah ki prodavajo zdravila, ker je Trinerjev labretolij preobložen do skrajnega v izvrševanju naročil za lekarne in državne zaloge zato so prenonali, z naročili drugih trgovcev zdravil in leka je geor želi kupiti Trinerjeva zdravila

TRINERJEV

LINIMENT

prodira do sedeža bolečin, zato hitro pouaga pri revmatizmu, nevralgiji putki; otrpujenih udih itd. hitro in gotovo. Nadalje je izvrsten pri izpahenju, pretegnjenju, oteklinah itd., in pri drgnjenju po kopanju nog odvzame utrudljivost. Naprodaj po vseh lekarnah.

Trinerjev Antiputrin.

V najvišje priznanje na zadnji mednarodni razstavi v San Francisco 1915 in Panam 1916 so bila odlikovana naša zdravila z zlato kolano

JOSEPH TRINER,

izdelovalec

CHICAGO, ILL

1333 — 1339 S. Ashland Ave.

TISKOVINE

se izdelujejo v naši tiskarni najlepše in najceneje.

Naša tiskarna je PRESKRBLJENA Z VSEM POTREBNIM!

IZDAJAMO

neodvisen slovenski tednik

"SLOVENSKE NOVICE"

211-7th St., Calumet, Mich.

Dolžnost vsakega Slovence, ki ljubi resnico je, da se naroči na njega.

SLOV. TISK. DRUZBA

Calumet,

Mich.

Poslednji akt.

povest iz literatovega življenja.
Spisal Ivo Trošt.

Prijetne je ogrevalo toplo sonce, veselo so prepevali drobni ptički, metulji in hrošči — vse je živilo in oživilo novo življenje — Branimir ni slišal ničesar. Zdelenje mu je, da je celo isti rjevečev obupnosti in očitanj, ki je noč dan hrepel v njegovem spomini, obrnil v tem slovesnem, da najslavesnejšem trenutku svoj, po Branimiru krv hipeci gobec stani in umolknili.

Branimir se je ozrl ponosno okolo, da bi ga ne motil kakšno glas še v poslednjem hipu ko neha vse, kar je samo človeško — pozemeljsko..... Stopil je na skalo nad prepadom v zijočo globočino. Kakor v živilih slikah — na kinematografu — mu je še enkrat zdrknilo ničeve minulo življenje mimo oči, življenje do prepada nad brezdom .. Začel je govoriti samemu sebi v bodrilo: "Neumna igra, ki te nazivlja življenje, jaz te zamčujem. Kaj si mi bilo življenje? Dirka za kruhom. Ko sem mislil, da sem dosegel kruh, dosegel sem smrt. Zato ne izgubim s teboj, življenje, niti dobrega. Ako sem slabo gošdaril s tujim denarjem, je bila tega kriva družba, družba pa dobi svoj denar gotovo povrnjen; ergo — je družba še na dobičku. Bom tudi jaz, ker ostavim neznotno držbo in preganjoče me dolgov... Torej le k Nirvani, k Nirvani!"

In Branimir pogleda pod seboj v globočino, nastavi samokres — pok!

"Junaško si se boril, Branimir?"

Franc Dolgan je sedel nepremično za mizo in se tako vglebil v svoj koncept ter morda tudi v resnični konec svojega trpljenja, da ni slišal, ko je nekdo že drugič potrkal na dori. — "Pok, poek, pok," potrka tretjte.

Dolgan vstane in se mehanično odpravi odpirat. Njegove misli so bile gotovo še nad prepadu. Odpre, in preden stopi — sam višji nadzornik Slanec z besedami:

"No, Dolgan, kaj ste res Vi?"

Dolgan ni niti poslušal vprašanja. Naglema je bil pri blagajniški knjigi in hbrati je že imel v toku samokres..

"Hudnika! Ljudje božji! Na pomoč! Ta človek nori! Ne, ta človek sanja! Dolgan, pamet! Ali stere spali."

"Oprosite! Tam le je vse poslušilo?" Pokaže na mizi list, nastavi smrtonosno orožje na senco in sproži, da votlo zadoni po malibocbi. Hkrati je pa ležal — revolvar za Dolganom na tleh, in ko ga je v gostem dimu mogel zagledati nadzornik Slanec, ga je pograbil za tresočo roko, dočim je Dolgan stal pred njim — živ, zapanj, prepaden in brezupen, kakor obsojenec —

"Kaj Vam je, Dolgan! Vi ste razburjeni! Čujte, kaj Vam povem, da pomirim Vaše živce! Sicer sem Vam naimenil to povedati pozneje. Čestitam! Vaša povest 'Moderni maliki', s katero ste pred par meseci konkurirali za nagrado, je — sprejeta in obdarvana s prav častnim honorarjem!"

In slančevu oko, dasi se je možu na licu še poznala razburjenost, ga je gledalo očetovsko prijazno. Dolgan je pa zazidal z očmi, ustih nosnicami: "A-a-a-a To-rej!" Končati ni mogel, samo pogled mu je uhajal skozi še ne polegli dim — na blagajniško knjigo.

V. Kmalu po strelu so prihitali nekateri sosedje vprašati in gledeti kaj se je zgodilo.

"Po nesreči se je gospodu,

Dolganu izprožil samokros!"

S tem jih je Slavec odpravlil in svetoval Dolganu, naj gre za nekaj časa počivat; on da se povrne malo pred poldnu.

Nemo je slušal Dolgan. Slanec je odšel, ko je stisnil v žep vase naslovljeno Dolganovo pismo, in si je mislil: Zadnje, čase itak na živcilih zelo bolni mož je nehal pravilno delovati Škoda, škoda! Jaz sem panteraval ž njim nekaj drugega; on bi bil lahko sčasoma moj naslednik —

Tisto opoldne je sedel višji nadzornik Slavec v znani gostilni kjer je Dolgan preživel mnogo luhih časov. Čakal je juhe in poslušal, kako tolmačijo gostje-tržanci današnji dogedek v pisarni užitninske naklade. Slavec je bil že pričital Dolganovo pismo in se je čudil razlik med splošnim in lastnim mnenjem ter ljudski sodbi to Dolganu.

"Mož je bolan na živeh", oponni neki pivec v nasprotнем kotu svojega soseda. Temu se je pa zdelo potrebno pomagati:

"Ni nič drugače kakor v opazovalnico ž njimi!"

"Najbolje bo: naravnost v nošnico!"

"To je danes najmodernejša bolezna bolni živci."

Poslednjo opazko je pristavil debel, rdečeličen možiček, ki se mu je že na nosu razodevalo veselje do božje kapljice, a nikjer ne strah pred moderno bolezni jo.

Slavec je ugibal, da misli Dolgan, poslavljajoč se v listu od njega in govorč o sramoti in goljužiji, gotovo le sam svoj razdor s svetom; ali pa je njegova sramota fikeja Natankéneje mu natreč stvari ni bil razložil niti v poslednjem pismu. Zato ni mogel Slovec navzlic svojemu obilnemu dušeslovnemu znanju in poznavanju nikakor do dne Dolganovem vedenju.

Goste so pihali juho, pogledovati iznaši širnih krožnikov drug drugega, zlasti tuje in med tuje Slavca, ter mislili na bližajoče praznike s kratkimi opazkami Dolganovega dogodka, in neki sloki diurnist je v svoji prebujni domišljiji in domišljavstvi trdil, da ima revident Dolgan gotovo morilsko manijo že v krvi. Zato bi bilo na ametnejje — je dognal najnajlažji sluga Justice da ga orožniki uklenejo in zapro.

"Previdnost je dobra mast!"

Kar stopi v gostilnško sobo Dolgan sam. Oblečen nekoliko bolje nego po navadi, je korakal mirno, skoraj skoraj skromno. Oko mu je opazovalo svet milo, a samostveno, ne izvajajoče. Iz njega je odsevala zadovoljnostimir, zaupnost in odločnost. Diuristu je baš vsled tega srce z do-kazi vred zlezlo navzlic "previdnosti in najboljši masti" glede Dolganove bolezni nekam dolizko, nizko pod mizo. Sicer vedno preglasni pisarček je molčal, Dolgan je pa samostveno stopil k Slavecu in ne da bi vprašal dovoljenja, prijateljski se mu nasmehnil, mu voščil običajni "dober tek!" ter sedel poleg njega. Goste so se natihem čudili, in Slavec se je nekako boječe umeknil nekdanjem učencu.

Nestrpni molk je tlacičil kakor mora še nekaj časa vso držbo, in Slavec je pogostoma skrivaje opazoval svojega tovariska, če je še normalen Vse to ni Dolgana vznemirilo ni najmanje.

"Kdaj pravite, gospod, da izide moja povest?"

Slavec se je oddehnil in primaknil stol nekoliko bližje. Vsekakor še pred novim letom!" Hotel ga še bolje pomiriti pristavi nekoličko glasneje: "Vi ste resnično mojster, gospod Dolgan. Tolike nadgrade ni še kmalu prejel kak pi-satelj med Slovenci! Vnovič čestitam!"

Med občinstvom po sobi se zač-

ne šepet: "Aha!" Od sreče se se mu je zinešalo. Glejte, glejte! Tudi sreča škoduje!"

Dolganovo umerjeno vedenje je najprej zbudilo prejšnje zaupanje Slaven, njegov duhoviti pogovor z njim najnovejših pojavih v domačem in svetovnem slovstvu pa ostalem gostom. Začeli so počasi ostavljati sobo s prepričanjem da je njegovo jutranjo vedenje zagonetka, ali je pa Slavec zagonetka, ki stvari ni naznani in občuje celo prijateljski z Dolganom.

To je slutil tudi Dolgan. Ali njeni so se prijazne smehljale oči, kakor mavrica po divjadi nevihtti. Slavec se obrne dobrohotno k njemu kakor oče k sinu.

"Hvala Bogu, da ste ostali živ in zdravi, da boste mogli uživati sad svojega uma!" Dolgan se je hvaležno nasmehnil.

"Hvala Vam za Vaše prijateljstvo, gospod nadzornik. Vi ste"

"No, no, nikar preveč hvale!" je hotel radostno Slavec. "Rad Vas imam, in veste, da sem se že davno zanimal za Vas!" Dobro mu je delo namreč, da je bil Dolgan njegov tako vrlo uspeli učenec.

Začela sta prav zaupno kakor nekdanje dni. Prejšnje vznemirjenosti ni bilo niti sledu na Dolganovem licu. Kako da se ni med njima dogodilo ničesar, je stopal potem z nadzornikom po službenih opravilih in ga pršal zvečer že utrujen in nekoliko boječe, če bo pregledal tudi zadružno blagajno.

"A, kaj še? Tega mi ni prav nič treba. Saj jo vodite Vi?" Dolgan je prikimal neodločno.

"No, potem upam, da je v najlepšem red. za dejelno penzioniran bo še dolgo niti — kvetu ne."

Dolgan bi bil najrajši jezno stisnil obe pesti in na vso moč udaril po mizi, da bi kozareci zvezče do stropa in skozi strop: ustnice bi si bil pregrzel in brke so mu v ta namen že lezle med podčenike.

To pa le za hip. Ko se je spomnil, da takoj laliko založi ves primankljaj, kadar dobi priznano nagrado inda mu še nekaj ostane povrh, ga je minila tudi jeza in nestrpnost. Objel bi bil Slavca, objel ves svet.... Začel se je sramovati, da se je zjutraj tako prenagli in vedel tako nespametno. Hkrati mu je pa vendar srce veselo poigraloval, da je pa je zmagal ovire in zmagal še lepše nego njegov junak iz romana "K Nirvani," katerega je pa sklenil v tistem trenutku vsega predelati in tudi prekrstiti v roman "Od pre-pada — do slave!"

In on sam začne drugačno življenje.

Slavec je pugledoval po strani svojega spremljevaca, ki je bil nenavadno zgovoren in vesel, rekel je tudi on vmes katero in se mu celo pomagal smejati, a vprašati, kaj je bil pravi vzrok njegovemu vznemirjenju zjutraj, se ga vendar ni upal.

"Moderne malice" je kritika sprejela zelo pohvalno, a še pohvalneje Dolganovi nekdanji tovariši hvalivci — piveci. Ti so hoteli roman povzdigniti med prve pojave svetovnih literatur, pa ga niso, ker jim ni hotel Dolgan nič plačati za to. Malemu Puntariču se je vsled tega kadilo do konca in kraja. Ko bi se ne bal, da mu bo Dolgan delal sitnosti v službi, bi mu privoščil — to je trdil javno — da bi dobil pohlepno Lino za soprog. Pa možiček se je bal sitnosti in se postavljal med tovarisci samo izgovorom:

"E hej, ko bi bil jaz on, bi se pokazal drugače! E hej, to bi videni! Vino bi teklo od mize, mi bi padali pod mize, mi bi padali pod mizo...."

Tovariši so se mu smejali kako-

Denarno Stanje

First National Bank of Calumet

Ob sklepu poslovanja 4. marca 1919

Sedaj je čas

Da prihranite del svojega zaslužka s tem, da ga naložite. Mi Vas vabimo, da napravite našo banko Vaš hranilni dom.

Z 1.00 dolarjem lahko pričnete varčevati.

Prinesite k nam Vašo zadolžnico Svobode -Liberty Bond- in mi jih bomo spravili za Vas BREZPLACNO.

Naše veselje je Vam ustreči.

Prva narodna banka v Calumetu.

Celotni Stan

Finske vzajemne zavarovalnice

v Calumet, Mich.

Od časa organizacije 1860
Število zavarovalcev.... 3,297.00
Sedanja rizika zavarovalnice..... 3,729,959.00
Dividenda izplačana čla-nom 320,172.68
Požarne izgube 151,250.42
Vrednost v gotovini... 206,263.48

Naraščaj denaria v zadnjih sedmih letih.

Ako iih da, oglasite se pr nas mamo stroj za pregled in poskus mi, z katerem natanko preišče-

oči, preden uredimo očala.

Zraven tega imamo vedno v zalogi popolno izbirko zlatnine, ur, stenskih in žepnih, prstanov, rožnih vencev, peres in raznih drugih draguljev.

Obiščite nas vedno na starem mestu.

A. Fahlen & Co.

32 peta cesta. Calumet, -Mich

HITRA POMOC

Oslabilost vsled pretežkega dela, izdelanost, okoreli sklepi in mišice, slaboten hrbet, pretegnjenje iz izpahnjenje, temu je lehkohitro odpomoči s takojšnjim uporabo

PAIN-EXPELLERJA

"Prijatelja v potrebi"

Dražine, ki so enkrat spoznale njegovo zdravilno moč, ne bodo več brez njega.

Samo en Pain-Expeller je, in v vaše varstvo je opremil z našo tvorniško znamko

SIDROM

Če nima zavojek te tvorniške znamke, ni pristen in ga zavrnite. 35 in 65 centov v vseh lekarinah ali pri

F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

SLOVENSKA NOVICE".

ist za Slovance v severozapadu Zjednjeneh Držav.

Izhaja vsaki petek.

Izdaja

SLOVENSKO TISKOVNO DRUŠTVO

na Calumetu, Mich.

NAROCNINA ZA AMERIKO:

Za celo leto	\$ 2.0
Za pol leta	\$ 1.00
Za Evropo in drugo inozemstvo:	
Za celo leto	\$ 3.00 ali 15 K.
Za pol leta	\$ 1.50 ali 8 K.

Posamezni iztisi po 5 ct.

NAZNANILA (advertisenje) po dogovoru.
ROKOPISI se ne vračajo.
DOPISI brez podpis se ne sprejemajo.
V slavnici preselitev iz jednega v drugi kraj
se nam blagovoli naznani staro bivališče
selinar in naročila najše dospošljajo pod
naslovom:Slovenian Publishing Co.,
211-7th Street.
Calumet, Mich.

"SLOVENIAN NEWS."

Published every Friday at Calumet, Mich. by
the "Slovenian" Publishing Co., 211 7th St.
Calumet, Mich.The only Slovenian paper in the Northwestern
part of the U. S. of America.

SUBSCRIBE "ON \$2.00 per year.

The best advertising medium for Michigan
Innesota and other Western States.
Advertising rates sent on application.
Entered at the Post Office at Calumet, Mich
as second class matter.

Telefon 6J.

CALUMET IN OKOLICA.

V soboto sta v slovenski cerkvi dva para sklenila zakonsko zvezo. Mr. Jacob Grahek je poročil Mrs. Katarino Butala, oba živeča na Waterworks cesti. Ženin je rojen Calumetčan nevesta, ki je hči pokojnega Sebastijana Vidosa, in uvoja po ranjku Mike Butala je bila rojena na Griču, fara Černomelj. Mr. Ignac Lovretič in Mrs. Mary Klobučar sta bila priči. Mr. John K. Grentz iz New Allouez pa ši je vzel za živiljensko družico Mrs. Margaretu Sterbentz roj. Rom. Nevesta ki je bila rojena v Kovačevi vasi, fara stari Trg je prišla iz Brown, Iowa, kjer je s svojim pokojnim možem živel na farmi. Pred leti je bivala na Dollar Bay, Mich. Mr. John D. Grentz in Mary Grentz iz Ahmeeka sta jima tovariševala. Bilo srečno!

William Kaiser je odložil načelništvo prostovoljne požarnice brainbe na Red Jacketu. Naslednik mu še ni izvoljen.

O pogrebu pokojnega Filipa Gorupa, urednika Amerikanskega Slovenca, poroča ta list sledče:

Pogreb našega pok. Fil. Goruppa se je vršil v sredo zjutraj ob veliki vdeležbi mnogih znancov in priateljev. Zupnik Plevnik je daroval slovesno črno peto sv. mašo z

Priselj, Rev. Ažbe iz Waukegan. To je bil prvi smrtni slučaj v Victoria rudniku v treh letih.

Martin Burcar ima čast da je

pripeljal prvi lovski plen na Calumet to sezono. V pondeljek je

prišel iz lava v bližini Winone in

pripeljal z sabo jelena ki je tehal

190 funtov. Častitamo na lovski sreči.

V okrožnem sodišču Gogebic County sta bila obsojena dva

finca iz Calumeta na 300 dol-

globe ker sta skušala vtihotapiti

12 zabojev viske v suhi Michigan.

Da imamo med našimi ro-

jaki na Calumetu precej dobrih

lovecev nam potruje dejstvo da

pride vedno katera srna v slo-

venči je bilo opaziti one od pev-

skoga dr. sv. Cecilijs, Amerikan-

skega Slovenca in osobja naše tis-

karne, karor tudi od uslužbenec

Jos. Triner & Co. iz Chicago, kjer

je vposlen pokojnikov brat

Karel Naša tiskarna je bila do-

vpoldan zaprta, ker se je so osob-

je udeležilo pogreba. Končana je

zodusja pot blagega pokojnika.

Naj mu sveti večna luč! Na svi-

denje nad zvezdami!

Sedaj ko bode prenehala

vsaki čas plovba pripravljajo se

tudi operatorji na brezžični posta-

ji na Tam Junior da otidejo na

druga jim odkazana mesta ki jim

jih odloči mornarski oddelek. Od

zurčetka vojne po do sedaj je bi-

la postaja pod državno kontrolo

in kakor je videti iz raznih okol-

sčin ni vrjetno da bode vrnjena

privatnim lastnikom.

Po odhodu tamoznjih usluž-

bencev bode prevzel oskrb post-

aje tu bivajoči električni usluž-

benec M. G. Ellis.

— Township treasurer William Jenkins bode začel pobirati 1. Decembra davke za Calumet, skozi okraj v navadnem mestu v Merchants & Miners Banki.

— V torek točno ob enajsti uri predpoldan oglasil so se zopet v našem mestu vsi zvonovi in parne piščali v spomin obletnice ko je nehalo teči kri v svetovni vojski. Za vsakega treznomislečega človeka ki ima le kaj srca in pamet je bil to gotovo svečaven trenutek. Ako pomislimo koliko žrtev, skoda in nesreča je pouzročila nesrečna vojska gotovo bodoemo hvaležni! Vsigamogočemu da je odvri od nas trdo roko z katero kaznuje trdrovratni človeški rod.

— Gospodinja Ana Fabich ki je bila v službi pri tvrki McLogan & Pierce je resignirala svoj prostor kot klerkinja v omenjeni prodajalni.

— County clerk zatrjuje da je vprašalo več tujcev kakor pa domačinov za licence na srne. Večina teh je iz dolenjega Michigana.

— Uradniki in usluženci raznih parnikov ki prihajajo na Houghton in Lake Linden, so začeli imeti slovo od znancev in prijateljev tu na okolu, ker, kakor pravijo se bodo letos skrajšali čas plovbe na velikih jezerih za več tednov, to pa zaradi pomankanja tonaze, ki se skrila v sedanjih Stražnikih.

— V soboto popoldan dobili so telefoniko poročilo v sheriffov urad na Sheldon St. "čes" da tu leži nekaj pijanec! Pomociški sheriff Sullivan otide nemudoma na lice mesta kjer najde v nezavesti ležečega Mika Metz iz Ontonagon. Ko ga pregleda, vidi da mož ni bil pijan nego nezavesten, zato ga rahlo pebere in izroči v Hancock javnemu bolnišnemu. Dr. Lašin bolnika pregleda in vidi da je siromaka zadela kap. Navlje zdravnikovim trdu je drugi dan mož izdihnil. Res čudno kako hitro se dandanes obsodi človeka za pijanca.

— Miss Kate Kunip ki je bila dalj časa v službi v Paulsonovi pekarni na vogalu pete in Elm ceste je nastopila službo v Federalni pekarni v poslopu gospoda Marko Šterka.

— Tomaz Danbit litvinec star 22 let je bil smrtno ponesrečen 8 t. m. v Victoria rudniku. Danbit je

prišel iz Minneapolisa štiri dane pred nezgodno potom neke delavske agencije. Okolu poldana se je izrazil proti nekemu sodelavcu da mu ne ugaša delo v jami ker se mu zdi nevarno in ko začluži dovolj za pot misli odriniti od tukaj. Nekaj ur kasneje padel mu je kamen na glavo in bil je na mestu mrtev. Suprident je nemudoma brzojavil nezgodo bratu umrlega ki se nahaja v New Yorku. To je bil prvi smrtni slučaj v Victoria rudniku v treh letih.

— Martin Burcar ima čast da je pripeljal prvi lovski plen na Calumet to sezono. V pondeljek je prišel iz lava v bližini Winone in pripeljal z sabo jelena ki je tehal 190 funtov. Častitamo na lovski sreči.

— V okrožnem sodišču Gogebic County sta bila obsojena dva finca iz Calumeta na 300 dol-

globe ker sta skušala vtihotapiti 12 zabojev viske v suhi Michigan.

— Da imamo med našimi rojaki na Calumetu precej dobrih lovecev nam potruje dejstvo da pride vedno katera srna v slo-

venči je bilo opaziti one od pev-

skoga dr. sv. Cecilijs, Amerikan-

skega Slovenca in osobja naše tis-

karne, karor tudi od uslužbenec

Jos. Triner & Co. iz Chicago, kjer

je vposlen pokojnikov brat

Karel Naša tiskarna je bila do-

vpoldan zaprta, ker se je so osob-

je udeležilo pogreba. Končana je

zodusja pot blagega pokojnika.

Naj mu sveti večna luč! Na svi-

denje nad zvezdami!

Sedaj ko bode prenehala

vsaki čas plovba pripravljajo se

tudi operatorji na brezžični posta-

ji na Tam Junior da otidejo na

druga jim odkazana mesta ki jim

jih odloči mornarski oddelek. Od

zurčetka vojne po do sedaj je bi-

la postaja pod državno kontrolo

in kakor je videti iz raznih okol-

sčin ni vrjetno da bode vrnjena

privatnim lastnikom.

Po odhodu tamoznjih usluž-

bencev bode prevzel oskrb post-

aje tu bivajoči električni usluž-

benec M. G. Ellis.

— Township treasurer William Jenkins bode začel pobirati 1. Decembra davke za Calumet, skozi okraj v navadnem mestu v Merchants & Miners Banki.

— V torek točno ob enajsti uri predpoldan oglasil so se zopet v našem mestu vsi zvonovi in parne piščali v spomin obletnice ko je nehalo teči kri v svetovni vojski. Za vsakega treznomislečega človeka ki ima le kaj srca in pamet je bil to gotovo svečaven trenutek. Ako pomislimo koliko žrtev, skoda in nesreča je pouzročila nesrečna vojska gotovo bodoemo hvaležni! Vsigamogočemu da je odvri od nas trdo roko z katero kaznuje trdrovratni človeški rod.

— Lovci v bakrenem okrožju hodijo in se vozijo na lov kar v celih trumah. To pa gotovo zaradi tega ker splošno mnenje je da bode letos najbrž zadnja sezona za nekaj časa v bodoče. Resnica je da je precej srn v Houghton, Keweenaw, Baraga, Ontanagon in Gogebic okrajih, toda ako bi vsaki lovec ki je šel ta teden nad nje dobil eno, dvomimo da bi še katera ostala za pleme za prihodnje leto.

County clerk zatrjuje da je vprašalo več tujcev kakor pa domačinov za licence na srne. Večina teh je iz dolenjega Michigana.

— Uradniki in usluženci raznih parnikov ki prihajajo na Houghton in Lake Linden, so začeli imeti slovo od znancev in prijateljev tu na okolu, ker, kakor pravijo se bodo letos skrajšali čas plovbe na velikih jezerih za več tednov, to pa zaradi pomankanja tonaze, ki se skrila v sedanjih Stražnikih.

— County clerk zatrjuje da je vprašalo več tujcev kakor pa domačinov za licence na srne. Večina teh je iz dolenjega Michigana.

— Lovci v bakrenem okrožju hodijo in se vozijo na lov kar v celih trumah. To pa gotovo zaradi tega ker splošno mnenje je da bode letos najbrž zadnja sezona za nekaj časa v bodoče. Resnica je da je precej srn v Houghton, Keweenaw, Baraga, Ontanagon in Gogebic okrajih, toda ako bi vsaki lovec ki je šel ta teden nad nje dobil eno, dvomimo da bi še katera ostala za pleme za prihodnje leto.

County clerk zatrjuje da je vprašalo več tujcev kakor pa domačinov za licence na srne. Večina teh je iz dolenjega Michigana.

— Lovci v bakrenem okrožju hodijo in se vozijo na lov kar v celih trumah. To pa gotovo zaradi tega ker splošno mnenje je da bode letos najbrž zadnja sezona za nekaj časa v bodoče. Resnica je da je precej srn v Houghton, Keweenaw, Baraga, Ontanagon in Gogebic okrajih, toda ako bi vsaki lovec ki je šel ta teden nad nje dobil eno, dvomimo da bi še katera ostala za pleme za prihodnje leto.

County clerk zatrjuje da je vprašalo več tujcev kakor pa domačinov za licence na srne. Večina teh je iz dolenjega Michigana.

— Lovci v bakrenem okrožju hodijo in se vozijo na lov kar v celih trumah. To pa gotovo zaradi tega ker splošno mnenje je da bode letos najbrž zadnja

SLOV. KATOL.

PODP. DRUŽBA.

Vstanovljena 3. marca 1915
na Calumet, Mich.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: John Spreitzer, 218 Oak St.... Calumet, Mich.
Podpreds.: John Gazvoda, 509 Tam. St.... Laurium, Mich.
Tajnik: Math F. Kobe, 420 7th St..... Calumet, Mich.
II. taj.: Jos R. Sedlar, Linden Lake Ave St. Laurium, Mich.
Blagajnik: Jos. Scheringer, Oak St.... Calumet, Mich.
Duhovni vodja: Rev. L. Klopčič, Calumet, Mich.

NADZORNIKI:

John D. Puhek, 2140 Log St..... Calumet, Mich.
John Gosenca, 4055 Elm St " "
Matt Sustarsich, Osceola St..... Laurium, Mich.
POROTNI ODBOR.
John Sustarsich, 420 Osceola St. Laurium, Mich.
Matt Straus, 2409 B St. Calumet, Mich.
Jos. Vardjan, Dollar Bay, Michigan.

VSA pisma tikajoča se uradnega poslovanja pošiljajo naj se na glavnega tajnika družbe.

VSE denarne posiljatve pa na blagajnika družbe.
VSAKA katoliška družina naj skrbi, da so njeni udje, člani katoliške Podporne družbe, katera bode zanje bratovsko skrbela ob času nesreče, poškodbe ali bolezni. Natančnejša pojasnila se dobijo vsaki čas od glavnega tajnika.

Družino glasilo so "Slov Novice".

Naznanlo Asesmenta.

Članstvu Slov. Kat. Podp. Družbe se stem uradno naznanje, da je 8. redna konvencija Družbe dne 4. Nov. t. l. sprejela novo lastnico katere se zahteva od državnega zavarovalniškega, odbelka. Po tej lastnici poslujejo druge organizacije že več let in dotedčni zakoni postajajo vedno strogeji za organizacije se jim moramo pokoriti. To spremembo bodo mogoče Družbo takoj Incorporati in izdajati članstvo Policy. Poslovanje z novo lastnico prične se 1. Januarjem 1920. Z istim dnevom pridejo v moč vse sprememb na imenovane konvencije kateri bodojo Gotovo, da vsak član manava, da so naši dosedanji asess. bili nižji od drugih in da nismo nasprotovati državnim zakonom. Z bratskim pozdravom do članstva ostajam Vaš sobrat

M. F. Kobe gl. tajnik.

continued on front page.

Foreign Born Un-Americans.

The fourth class, the un-Americanized foreigners are more to be pitied than censured. They would be better if they knew how, and they would try to live up to ideals they had any. They sow seeds of discontent and reap the fruits thereof. They are the little foxes that spoil the vine, for they would tear down institutions and governments whose basic principles they now naught of. If placed in the garden of Eden they would be satisfied. Ignorance, in most cases, is the root of evil. In given time, they may outgrow their interest in anarchism and their children will probably teach them the error in their ways. Very often there is seen among them an awakening or new birth to higher and better principles. When that time comes, and they see the sympathetic attitude held by the true Americans, they have faith to reap and hold the friendship and extended to them.

Must Bridge the Gulf.

To bridge the gulf existing between these elements is the work of the Community workers. All those who are interested must have the real desire to help, a sympathetic understanding, an infinite patience. In working out the program, the organizers and workers must never lose sight of the fact that "the letter killeth spirit giveth life." The letter teaches the foreigner the words of the constitution, and the language is written in. The spirit says I believe that the constitution is a sacred document." The letter of the law is to know the duties of citizenship; the spirit says, "I believe that to be a citizen of the

stevi stroške do New Yorka) in \$28. za tono za prevoz na angleških ladijah od New Yorka do Reke; potem takem bi stal ameriški premog po prihodu v Reko \$34.

Eksporter ki je obvestil ameriški konzulat o teh angleških cenah, je dostavil, da francoske in angleške tvrdke dajejo kredit do dvanajstih mesecev na podlagi sedanje menjalne vrednosti denarja. Ta okolnost omogočuje reske tvrdke, da trgujejo kar bi bilo drugače nemogoče. Smatra se, da bo tekom 12 mesecev valuta, stalna trdnih podlagi in da bodo krediti ustanovljeni v vseh glavnih denarnih središčih.

Amerikanka med Jugoslovanskimi otroci.

F. L. G. I. S. Jugoslav Bureau. V zvezi s pomočno akcijo, ki jo American Relief Administration European Children's fund vrši v Jugoslaviji, American Yugoslav Relief objavlja sledeče;

Miss Malvina Hoffman, kiparica mednarodnega slovesa in podpredsednica American Yugo-Slav Relief-a, se je pred kratkim vrnila na svoj nevorški dom po obširnem inspekcijskem potovanju po vsej Jugoslaviji.

Miss Hoffman je obiskala vse glavne mesta v Jugoslaviji in toliko kmetskih občin, kolikor jih je mogla doseči. "Potovanje po nekaterih delih Jugoslavije", pravi Miss Hoffman, "je silno težavno, kajti skoraj vse železnice se nahajajo v slabem stanju in pomanjkuje dobrih lokomotiv. Ko so Avstrijevi silomi zapstili delo, so vničili vse mostove. Na nekem mestu so nas opozorili, da se ne moremo nikakor peljati z avtomobilom ostanek globoke reke ker ni nikjer v celan poteku reke nikakega mostu. Ker pa smo hoteli vendar dospeti ostanek reke, smo končno našli šepravo brv, zgrajeno za silo, preko katere smo šli z največjo opreznostjo. Naš Šofer pa je s pomočjo domačinov našel dve milji daleč zadosti plitev kraj, po katerem je srečno prebrel avtomobil ostanek reke."

Ta dogodbica govori o transportnih težkočah v Jugoslaviji. Kar se tiče vozov in avtomobilov, jih je še nekaj na pol podprtih. Ali ko jih popravariš, pa ni konj ali gazoline, da bi jih gonili. Počasni volovi se rabijo za vprego na dolge daljave. Sedaž popravljajo mostove kar najhitreje, ali lahko je razumeti, da ni ob takih okoliščinah še mogoče ustanoviti redno pošiljanje omotov po pošti. Hranato ko jo osobje American Relief Administracije deli, se dostikrat prevaža s pomočjo tovorne živine. Miss Hoffman priporočuje, kako je bila ganjena, ko je daleč od večjih naselbin našla otroke, ki so bile rešene pred poginom le v sledi amerikanske pomočne akcije.

American Yugo-Slav Relief Administracija s sredstvi za prehrano potrebnih jugoslovanskih otrok, izdaje sledeče tedensko poročilo o prejetih prispevkih do 30. oktobra:

Opubljeno do 23. oktobra \$293,049.70 Wells L. Griswold, blagajnik od Mahoning War Chest, Youngstown, O. \$25000.00

C. A. Brown, blagajnik od Newport Vermont War Chest Association Newport, Vt. A.J. Terbovec, blagajnik Slovenske Narodne Podporne Jedinote, Chicago, Ill. 52,50 vse skupaj \$299,102.20

V zmisu sklepa Mirovne konference je Predsednik Združenih Držav sklical v Washington, D.C. prvi Mednarodni Delavski Kongres kakor del Lige Narodov.

Državo Srbov, Hrvatov in Slovencev zastopajo na tem kongresu štirje opolnomočeni delegati.

Jugoslovansko vlado zastopata Dr. Slavko J. Gručić, jugoslovenski poslanik v Washington, in Dr.

Slov. Am. Kat. Dr. Sv. Družine

S. K. P. D.
na CALUMETU.

Uradniki za leto 1919.

Predsednik, Math Prebilich, Oak St. Podpredsednik, John Gazvoda Tam. St. Taj in zast., Louis Gazvoda 4036 Oak St. Podtnajk, Frank Vesel, 23II Co Road Blagajnik, John Shutte

Odborniki za 2 leti:

Math Strauss Michael Klobučar in Jos. D. Grahek,

Odborniki za eno leto:

John Gosenca, John Pechauer, Math Pipan.

Bolniški obiskovalci so:

Za Red Jacket in Newtown Math F. Kobe; Blue Jacket Albion Joe Strzel, Yellow Jacket, John Gosenca za Laurium: John Gazvoda. Za Osceola: Jos. Bahor. Za Raymabaultown: Matt Strauss, Za Swedetown: Math Likovich. Za Stari Tamarack in Tamarack No. 5. John D. Grahek, Za North Tamarack, Tamarack Jr. in Centennial: Mike Filip; Maršal: Frank Gregorich. Poslanec M. F. Kobe.

V slučaju bolezni plača društvo svojim članom \$20.00 mesecne podporo za dobo 6 mesecev, ako bolezen traja dalj časa, dobri član podpora od Družbe za nadaljnih 6 mesecev po \$20.00 na mesec.

Vsač član se lahko zavaruje pri S. K. P. Družbi, za posmrtnino za

\$400.00 ali 800.00 ob enem je za-

varovan za izgubo roke, ali noge za

\$300, za izgubo enega oka, treh

prstov na roki ali na nogi \$150.00

in mesecnega bolniškega podpora \$20.

na mesec, za nizke asess. od 1. do

se razreda, od 70c do \$1.10 na me-

se. Za natančnejša pojasnila se je

obverniti na predst. ajn. ali blag.

POSEBNOST: Za dobo 5

mesecev velja pristopna samo \$1.

Rojaki poslužite se te prilike in

pristopite z znižano pristopno

K obilnemu pristopu vabi

Društveni Odbor.

DRUŠTVENI OGLASI.

Slovensko - katoliško podporno društvo

SV. JAKOBA.

št. 2. S. K. P. Družbe.

Laurium, Mich.

Prvo in edino Slov. Kat. Pod. društvo na Laurium.

Ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldne v dvorani Gosp. John Sustaricha na Osceola cest.

Društveni odbor za leto 1919

Jakob Veitin, predsednik.

Josip Režek, podpredsednik.

Jos R. Sedlar, tajnik.

John Šnarič, blagajnik.

ODBORNICKI ZA ENO LETI:

Martin Strauss Josip Jakša, Anton U. davič, Peter Hrebec.

ODBORNICKI ZA 2 LETO:

John Gršč, Jos. Vogrin, Jacob Zim-

erman Matt Stubler

Maršal: Matija Stubler.

Poslanec: Jos. R. Sedlar.

Bolniški obiskovalci: John Sustaric za Laurium; za Raymabaultown in okolico Martin Strauss za Red Jacket in okolico Jos. R. Sadler.

Vslučaju bolezni plačuje društvo Bolniške podpore po \$1.00 na dan za dobo 6 mesecev in nadaljnih 6 mesecev plačuje Družba po \$20.00 na mesec. Cela smrtnina je \$800.00 oziroma \$400 kakor se hoče kdo zavarovati. Nadaljnje plačuje družba tudi razne poškodbe zgodbo rok, nog ali noge i. d.

To društvo je samostojno, ter plača v slučaju bolezni 20.00 na mesec bolniške podpore. Vsmrtnine plača včlan 1.00 za pokojnikom, torzj. e' več članov tem bolje.

Društvo je sedaj za nedoločen čas

znižalo pristopno na \$3.00. Češček

se te prilike ter pristopite k društvu

K obilnemu pristopu vabi

ODBOR.

Odbor.

DRUŠTVO SV. PETRA.

št. 30 K. S. K. J. v Calumetu.

ima svoje redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu takoj po prvi včasi na včas v dvorani slovenske cerkve sv. Jožeta.

Uradniki društva za leto 1919 so

Pred. Jos. Plautz

Podpred. Math Strauss

Prvi taj. in zastop. John D. Zunich

Zapisnikar: John Ilenich.

Blagajnik: Joseph S. Stukel.

ODBORNICKI ZA ENO LETO:

Mihail Sunič Jr., John Gosenca in John Ilenich

Odborniki za DVE leti

Frank Paulich Martin Strauss John Startz

Maršal in Poslanec: Math Kobe ml.

v slučaju bolezni se najprej oglaste

pri tajniku John D. Zunich 4098 Cone St.

Jednotna plačuje v slučaju bolezni \$1

in \$2 na dan takoj od prvega dneva.

Za izgubo roke ali ene noge \$400, za

izgubo enega očesa \$200, za izgubo obre

rok, nog ali očes \$800.

V slučaju smrti plača članom (člam)

prvega razreda \$1500, drugega razreda

\$1000, tretjega raz. \$500, 4 raz. \$250.

Vsi oddaljeni člani pa znamenitosti

z zboljšanjem pismeno naznaniti isti dat

ko zboljšanje.

K obilnemu pristopu vabi

ODBOR.

Vojvoda.

Povest. Spisal Podgoričan.

"Pa si šel breznaš? Pa sam—ako daleč!

Zakaj nisi vzel nas nobene s seboj?"

Gregor jo počasi pomeri s sivimi očmi od vrha do tal, da Jeri kar ves pogum upade, zaka tega obraza in teh očij še svoj živ dan ni videla.

S tem pogledom je povedal več, kakor s to besedami, vsaj Jera in tovarišice so vedele le predobro, kaj jim je hotel povedati.

Ko je nehal pripovedali, izpravili so ga vse vprek:

"Zakaj si pa šel tako daleč romat?—Ali si bil oblubljen ali kaj?"

Gregor je nekaj časa molčal; kdor bi ga bil pogledal takrat v obraz, videl bi bil, da se nekaj godi v njegovu duši. Pa pravi:

"Iskat sem šel zdravja. Zbolel sem bil prav zelo. Vrtelo se mi je v glavi, blaznel sem, kakor vi veste."

Ljudje se zasmejejo, ker so ga razumeli.

Jera in njene blage tovarišice se spogledajo pomenljivo.

"In molil sem, prosil sem razsvetljenja, preučiljeval sem iskreno in—ozdravel sem. Sedaj sem zdrav!"

Posemehoval se je sam sebi.

Neki šaljivec se oglaši iz množice:

"Ne boš več snubil Katrice?—Vidiš, zakaj pa nisi snubil Jere Hudinove, ki se ti ponuja?—Lej, pa bi ti ne bilo treba iti v Marijino Celje iskat zdravja!—Ali je ne vidiš, kako te občuduje?"

"Uh!" zavrišae Jera.

"Uh!" ponove njene tovarišice.

"Nikjer ni človek varen zanjevanja in norčevanja teh brez, božnevez!" vpije Jera. "Bežimodeklič!—Vsi so jednak!"

In Jera in dekliči zapuste torišče v Sračjem gnezdu in se umaknejo v Jerino zavetje.

Veselo se je živilo zopet v Sračjem gnezdu. Stara dva sta se veseli izgubljenega in že toli objokovanega sina. Gregor je bil pa zadovoljen, da se je njegova snubitev tako končala, ker Bog ve, kaka revščina je šele z otroki Tu je večji dirindaj, strezi, pestri, groti, zraven pa tolici revščino!

Dostikrat zahvaljuje celjsko Mater Božjo, ker se je tako srečno izšlo. Sedaj živi v miru, dela, kolikor hoče, in včasih ob znamenitejših godovih rompa na kakovo božjo pot. Z nekdanjimi tovarišicami se ne peča. Pravi vedno:

"E, moški hodimo sami na božja pot!—Če so ženske, ni drugega kakor sitnosti, in dostikrat človeka kar ob vso pamet spravijo."

Fa hodi res sam.

Do danes je minulo že nekaj let po Gregorjevem romanju v Marijino Celje. Stara dva sta mu med tem umrla, in sedaj samotari sami v Sračjem gnezdu.

Leta se mu tudi že pozna. Toda ne samo njemu, ampak tudi njegovim nekdanjim tovarišicam je čas pritisnil svoj neizbrisljivi, prcat. Jera je izgubila zobe, ne pa svoje ostrosti, druge so pa opešale.

Makova Katrica, ki je nekdaj odbila snubca Gregorja, zvenela je popolnoma. Z licje izginila živa rdečica, in gladka koža si grbanči in gubi ter nekako osiplje. Noben metuljek ni k ujeti prirfal, čas je ugonobil zgoda mlado cvetico. Z grozo je sposnala svojo osamelost. Kesa se bridko, zakaj je zamudila ugodno priliko.

Na božja pota hodi včasih, največ pa sedi doma za pečjo in misli nekaterikrat na mlada leta. Tedaj se spominja Gregorja in večkrat reče sama sebi: Dober, človek je bil, dobro srce je imel.

Morda bi se Gregorja oklenila z obema rokama, ko bi sedaj priseli in jo snubil.... Toda Gregor je zvest svoji oblubbi.

Gregorju pa od nekdanje moči in slave ni ostalo drugega kakor ime—vojvoda.

(Konec.)

Kamenar.

Iz Delavskega življenja. - Spisal Vrhovski.

I.

Sem olcarjs 'mela,
Sem tolarje štel;
Zdaj štamcarja 'mam
Mal' da ne petlam.

Narodna.

Ako se pelješ, drugi čitatelj, po železnici za Dravo od Maribora do koroške meje, imaš na lev strani neprestano gavorje. Na prvi pogled ti kraj malo ugaja: strmina in goščava, le tu in tam redki, travniku njive in poslopja.

A drugačen pogled ti kaže to gorovje,—naše Pohorje,—ako je ogleduješ z njegovega vrha, ki se imenuje, Planina'. To je skupina visokih hribov, valovito nakopčenih in zvezanih z ravnicami, katerim se navadno pravi, sedlo'. Na severo-zahodni strani hribov stoluje pa mati, košata in ponosna, kraljica Pohorja. Velika Kapo. Obraz njen znači že ime: gosta široka in sosedna, čeprav ne dosti višja od drugih. Dviga se sredi Pohorja; razgled z nje sega v prelepke kraje mile nam domovine.

Planina ali vrh Pohorja se razteza blizu od koroške meje nad Spodnjim Dravogradom začenši dobrih šest ur hoda po grebenu in sicer nekako za tokom Drave proti jugovzhodu. Od nje se neprestano ločijo in v dolini raztezajo obrasteni hribje, med katerimi v ozkih dolinah šumljajo potoki, iz početka majhni in ponižni, pozneje pa močni in glasni, ob deževju celo deroči.

Vrh Planine je večinoma plesast, obrasten le s travo in manom. Na severni strani se razširja gozd in razteza daleč v doline. Na južni strani pa so kmetiška poslopja sredi njiv, travnikov in pašnikov. Kjer pa je stavnikova roka svet malo uravnala, nastalo je tekom časa selo, katero se z vrnja vidi jednako grozno na trsu. Takih sel štejemo ob Pohorju nad petnajst, zadaj za njimi se košati na ravnom polju nekaj trgov in celo troje mest. Vse to se vidi ob lepem vremenu z vrha Planine neizrekljivo lepo, da moraš občudovati ta kos slovenske zemlje.

Kjer je Pohorje plodno, tam živi mnogo ljudstva. Drugodi seveda je drugače; ubeščta je dovol tudi na pohorskih brežinah. Zato je tudi živiljenje različno.

Glavno hrano daje Pohoren polje, katero se pa večinoma težko obdeluje; tudi pridelki ne za-

dostujejo za dom. Navadil se je torej Pohorec,—kar je znak sedanjega časa,—oprati svoj živelj na—denar in s tem na pridelki daljnje krajev. To mu pa vlečnosti novcev iz žepa, katere izkuša skupiti iz živine, še bolj pa iz lesa. Košati gozd je glavni smer, ob katerem sloni sreča pohorskega kmeta. Les ima obilno rast.

Pa tudi na stotine pil ob potokih še niso vzele Pohorju najlepšega krasa. Vendar vidimo nekoliko gotih reber ob Planini, a takoj zraven je goščava mladega naraščaja.

Pohorje pa nima le na svojem površju roditvenosti, temveč ima bogate zaklade tudi v svoji sredini v zemlji. To je namreč obilica raznega kamenja, ki se marljivo lušči, izdeluje in pnišča v širini svet. Pohorski marmor je znan na vsej strani; dobiva se tukaj tudi sivi in trdi granit, ki je tako dober za stavbe in ima zato v trgovini častno mesto. Zaradi tega današnji poželjni svet ne pusti takšne vrednosti v krilu matere.

zemlje, temveč vrta in brska, da spravi na dan, kar mu ugaja in naj si bo to že "v visoki gori" ali na zeleni planini.

Na jugovzhodni strani od Velike Kapo, kake tri ure hoda, je hrib Cerkvice. Ime razlagata narodna pravljica s tem, da je bila ob vnožju hriba na ravniči nekaj majhna kapela; postaviti jo je dal pobožen grajščak, kateri je vsako jutro, predno je šel na lov, hotel biti ondi pri sv. maši. Majhna groblja izklesanega kamenja še danes kaže to mesta. Na severno stran Cerkvice proti Dravi se vlečeta dva hriba, med katerima se od mnogih studencov kmalu nabere čvrst potok. Desna stran mu je obrastena z gozdom, dočim je leva solnčna stran že davno posekana in premenjena v pašnik.

Pol reoda nič Cerkvice, kjer se v vznožju zbirajo studenci, na haja se na mali ravnicu majhno selo. Ondi je pred leti oglari stari Anžuh, sedaj pa je vzrastlo do kaj lesnih kolib, v katerih vse miglja in ropoče. Zdi se človeku, prišedšemu tje, da je došel k velikanskemu urarju, takò ropotanje mu bije na uho. Od hriba dol si gleda na delavce ogromna skala, katere razkrivana stran kaže svetu trud delavcev. To je prvi kamenolom za granit pod vrhom pohorskim.

Na ravnicu razločajemo med kolibami v sredi obširnejše in močnejše bivališče tu biva vodja kamenoloma. Okoli je nekaj lesnih kolib za delavce, krčma, katero sploh imenujejo barako, kovšnica in dve vrsti lop, podobnih kramarskih šotorom. To so delavnice, kjer se kleše in obsekujete kamenje, da je potem v potrebnih oblikah posiljajo v svet. Od našega selja pa vodi dol si za potokom do železnice dobre tri ure hoda trdnega cesta, po kateri se vozi izklesano kamenje.

Žal, da je to podjetje,—kokor navadno vsa večja pri nas—lastju roke. Pred kakimi dvaletimi leti bi si nobeden človek ne bil mislil, da bo na strmem pašniku nad potokom kdaj toliko ljudij delalo. Tega se je najmanji nadaljal posestnik onega zemljišča, kateremu je takrat došel gospodski človek, katerega je rjav obraz in špičasta brada izdajala za Italijana. V pest se je smejal kmet, komu je meštar za par oralov onega "brega" obljubil toliko, da son lalko kupi desetkrat toliko planinskega sveta. Kupčija je bila naglo sklenjena, in kupec je začel svoje delo. Poslal je za svojega namestnika v tej stroki izkušenega delavca, rojaka Italijana. Ta je privadel s seboj več delavcev, nekaj pridobil pa domačih in—zsčelo se je delo.

"Pred nekaj desetletji v temnibu krovih gozdih na Pohorju ni bilo videti drugega človeka, kakor nebosonogega pastirja ih pa okor nega, preprostega, navršen je navadno od dima umazanega drvarja. Teh je vse urgočelo po planini, kateri—rod za rodom—niso pozorni drugega dela kakor drvarjenje. Bili so domačini, ki so vedno stanovali v planini, kjer so imeli delo. Iz močnih delov so si v srednjem gozdu zgradili kolib, katera jih je bila dom toliko časa, dokler ni na enem mestu zmanjkalo gozda in dela. Posekali so cele gozdove, napravili iz dreva "plone" in drva, kar vse se je spravilo do bližnjega potoka. Tu je navadno že čakala brza pila, ki je delata žaganice, ali pa—črna kopa, ki je "kuhala" les v oglje. Vsi ti izdelki so šli s košatega Poharja daleč v širini svet.

Kadar je drvarjem zmanjkalo na jednem mestu gozda, izpremenili so v oglje še svoj dom, namreč kolib, in prestavili svoje delo v drug kraj. Tako so kakor kobilice pustošili po gozdih in brdih pohorskih, da bi bili manj premenili v drug Kras.

Kar nagle pa je drvarjenje začelo hirati vsled slabe cene oglja. Mnogi novi premogokopci so namreč ceno oglja tako stisnili, da se ni izplačevalo. Drvarje pa je navdala skrb kje bi dobili dela. Nekateri so se preselili v tujino, zlasti v Galicijo za jednakim delom, drugi so se po poprjeli drugačneg dela in obrta. Ravno v tem času se je začelo, kakar naša delo v kamenolomu, in naši drvarji so bili kmalu najboljši kamenarji.

(Dalje prihodnjič.)

Ali ste že zavarovani proti ognju?

Ce ne, storite to takoj. Ne odlasajte!

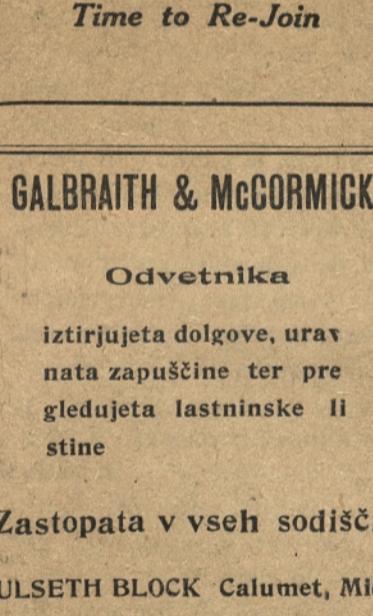
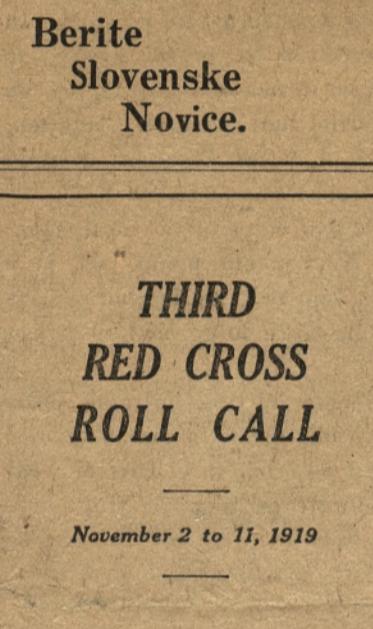
Ako se preselite, naznanite to takoj agentu ali v našem uradu.

Posebna zavarovalnina za Avtomobile.

S. C. Chynoweth Insurance Agency

Sedaj je treba varčevati.

Nahajamo se v kritičnem položaju, človeku ki ima sedaj nekaj prihranjenega denarja, se ni treba bati bodočnosti. Ako še niste pričeli varčevati, začnite to takoj in sicer vložite svoj denar na najbolj varno banko v Houghton Co., v

Gillette Brijaca

Ena izmed naših posebnosti je: da omislimo vsacumu rabilcu brijalce, orodje njemu ugajajoče kakovosti. Napremir: Vam najbolj ugaja "Bulldog" vrste dočim se sosedu dopada Combination Gillette.

Vse vrste teh brijalcev je vedno pri nas na razpolago.

KECKONEN HARDWARE CO.

Telefon: 163.

Peta cesta,

Calumet, Mich.

VAM PODOBNA SLIKA.

Le ona fotografija je prava ki je Vam popolnoma podobna.

Pri nas izdelujemo slike z največjo natončnostjo.

Pridite in prepričajte se sami.

HERMANS STUDIO

Peta cesta.

Calumet.

Vertin Bros. & Co.

so povsod znane

Obleke od

\$18.00 do \$45.00

Sincerity Clothes

ne vemo sicer kako mislite o oblekah, ali nas zadovoljajo samo dovršene obleke in mi dremo v tem do skrajne meje, samo da jih gobimo.

Vertin Bros. & Co.

Na božja pota hodi včasih, največ pa sedi doma za pečjo in misli nekaterikrat na mlada leta. Tedaj se spominja Gregorja in večkrat reče sama sebi: Dober, človek je bil, dobro srce je imel.